

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 18 — Rok 133 (4)

Sobota, 22 stycznia 1944 r.

DZIŚ: Wincentego
JUTRO: Zaślub. NMP.

Udaremnione przełamanie frontu

40.000 zabitych, 1.203 czołgów i 349 dział stracili bolszewicy w rejonie Witebska

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA w dniu 21 stycznia:

NA PÓLNOCNY WSCHÓD OD KERCZU odbito nieprzyjacielski atak, wspierany czołgami. Ścigacz łodzi podwodnych zatopił na Morzu Czarnym jedną nieprzyjacielską łódź podwodną.

W REJONIE ŻASZKOWA nasze wojska, w zaciętych walkach odparły liczne ataki nieprzyjacielskie. Zniszczono 26 czołgów bolszewickich i w przeciwnatarciu oczyszczono z nieprzyjaciela kilka miejscowości.

NA ZACHÓD OD RZECZYCY również wczoraj załamały się powtarzane silne ataki bolszewickie. Na nieprzeznaczonym terenie porośniętym krzakami zniszczono grupę nieprzyjaciela, która wlała się.

Podczas wielkiej bitwy obronnej, trwającej od 13 grudnia 1943 r. w rejonie Witebska, nasze wojska pod naczelnym dowództwem generała-pułkownika Reinharda w zaciętych walkach udaremniały podejmowane przez nieprzyjaciela z udziałem 50 dywizji strzeleckich i licznych formacji pan-

cernych zamierzone operatywne przełamanie naszego frontu i zadając bolszewikom najcięższe straty.

Do 18 stycznia 1944 bolszewicy stracili na tym odcinku frontu ponad 40.000 ZABITYCH. Liczba rannych jest o wiele wyższa. Zniszczono albo zdobyto 1203 CZOŁGÓW i 349 DZIAŁ.

NA PÓLNOĆ OD NEWLA bolszewicy w ciągu całego dnia kontynuowali swe ataki. Wojska nasze utrzymały swe stanowiska i zniszczyły wielką ilość czołgów nieprzyjacielskich.

Na północ od jeziora ILMEŃ i południowy zachód od LENINGRADU liczne ataki nieprzyjacielskie na wyprostowany odcinek frontu pozostały bez skutku.

NA WŁOSKIM FRONCIE nieprzyjacieli, atakujący przewyższającymi siłami, osiągnął włamanie na zachód od Castell Forte. W planowo przeprowadzonym przeciwnatarciu odrzucono go na pozycje wyjściowe. W dalszym miejscu włamania na północny zachód od Minturno walki toczą się nadal.

Dnia 20 stycznia wieczorem bombowce angielskie skierowały swe

ataki terrorystyczne na rejon miasta Berlina. Na skutek obrony nieprzyjacieli nie mógł przeprowadzić skutecznego działania. Powstały straty w ludziach i szkody w budynkach mieszkalnych, szczególnie ucierpały dzielnice robotnicze. Pomimo ciężkich warunków obrony według dotychczasowych raportów ZESTRZELONO 38 BOMBOWCÓW ANGIELSKICH. Kilka samolotów nieprzyjacielskich zrzucało bomby na zachodnie Niemcy. Nad okupowanymi terenami zachodnimi i wybrzeżem norweskim nieprzyjacieli stracił 11 dalszych maszyn. Z tego 6 zestrzeliła przeciwlotnicza artyleria pokładowa.

Baterie artylerii dalekonośnej ostrzeliwały ubiegłej nocy ponownie cele na wybrzeżu angielskiego Kanału. W Deal zaobserwowano pożary.

Dlaczego marsz. Cavallero odebrał sobie życie

MEDIOLAN, 21. 1. — Pewien przedstawiciel niemieckiego biura informacyjnego w Mediolanie należał do rzędu ostatnich tych osób, które rozmawiały z byłym szefem sztabu generalnego i marszałkiem Włoch, Cavallero. W dniu 11 września po południu, w cztery dni po zdradzie popełnionej przez Badoglio, krótko po ponownym zajęciu Rzymu przez wojska niemieckie, bawił ów reprezentant niemieckiego biura informacyjnego w ogrodzie gmachu ambasady w Rzymie, tworzącym wówczas jeden z niewielu punktów, obsadzonych przez Niemców.

Niemiecy strzelcy spadochronowi oraz członkowie służby bezpieczeństwa poczynili wszelkie konieczne kroki, aby uwolnić przywódców faszystów, uwięzionych przez klikę Badoglię i aby chronić ich przed aktem zemsty różnych band komunistycznych, jakie grasowały wówczas jeszcze po niektórych dzielnicach Rzymu. Do gmachu ambasady przyprowa-

dono właśnie pewną grupę tych wyswobodzonych, a w liczbie ich wyróżniał się marszałek Cavallero wskutek okazywanej obojętności i apatii.

W rozmowie z dziennikarzem niemieckim uchylał on się od wypowiedzenia się na temat wrażeń, jakie odebrał we więzieniu w ciągu tych dni i przeszedł w rozmowie bezpośrednio do wyczynów wojsk niemieckich, które silne na nim wywarły wrażenie. Zmienił on nawet język potoczny i twardą, suchą niemieczyzną usiłował przekonywać o wysokim mniemaniu jakie posiadał o dzielności Niemców.

Musiał jednak Cavallero zdawać sobie sprawę z tego, że było to już dla niego za późno, aby mógł jeszcze przejść na stronę faszystów i Niemiec. Gdy mu stawiono do wyboru, czy zamierza przed trybunałem narodu włoskiego usprawiedliwić się ze swych czynów, czy też wolałby życiu swemu położyć kres własną ręką, w kilka godzin po uwolnieniu swym z fortu Boccea uciekł się do pistoletu.

Katastrofalna różnica poglądów między emigracją polską a Moskwą

SZTOKHOLM, 21. 1. — W dobru poinformowanych kołach politycznych oświadczają, że w miarodajnych kołach angielskich ostra odpowiedź Sowieców na propozycje polskiego rządu emigracyjnego wywołała niezwykłe zaskoczenie z powodu swego zasadniczego negatywnego charakteru.

Rozczarowanie miarodajnych kół brytyjskich jest tym większe, ponieważ deklaracja, jaka została opublikowana w imieniu polskiej emigracji, została podana do wiadomości na specjalne życzenie rządu brytyjskiego. Wskutek ostatniego oświadczenia Związku Sowieckiego stały się iluzoryczne nadzieje angielskie, iż w niedługim czasie mogłoby się powieść doprowadzenie do bezpośrednich rozmów pomiędzy przedstawicielami Związku Sowieckiego i polskiego rządu emigracyjnego.

Dziennik „Stockholms Tidningen” w sprawozdaniu o konflikcie sowiecko-polskim pisze:

„Alianci nie są w obecnej chwili w stanie wywrzeć jakiegokolwiek nacisku na Stalina. Moskwa jest zdecydowana rozwiązać wszystkie problemy wschodnio-europejskie bez mieszania się mocarstw zachodnich”.

Amerykański sekretarz stanu Hull, który analogicznie z rządem brytyjskim poparł ostatnią deklarację polskiego rządu emigracyjnego, jak donoszą przedstawiciele prasy szwedzkiej z Waszyngtonu, został również bardzo zaskoczony odpowiedzią sowiecką. Zachowanie się Stalina wzbudziło wrażenie, iż jest to „bardzo kłopotliwe zagadnienie” dla Aliantów.

SZTOKHOLM, 21. 1. — „Evening News”, który jako pierwszy dziennik angielski podaje komentarz do odpowiedzi sowieckiej na oświadczenie polskie pisze:

Kremi posługuje się w swej odpowiedzi rubasznym językiem. Nie można zaprzeczyć powstania wielkiego niebezpieczeństwa, iż stare przesady i nowe ideologie znowu od-

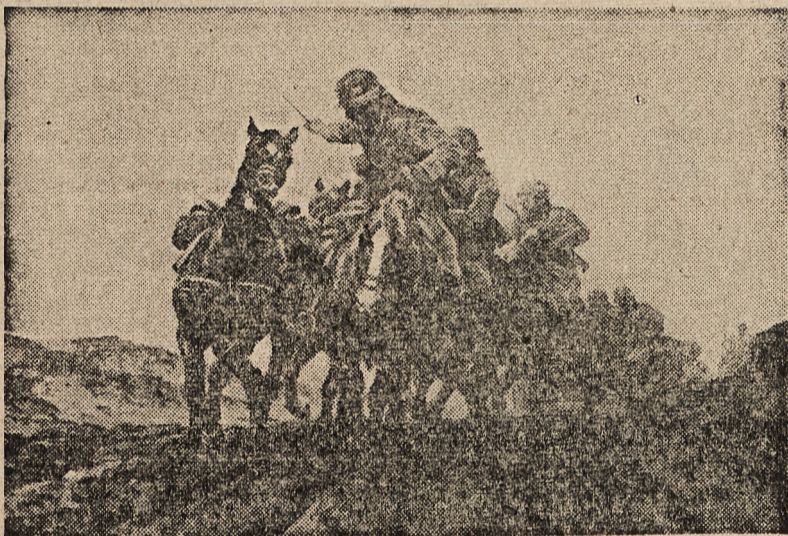
żyją w zapalnym stanie. W każdym razie żaden Anglik nie może pozwolić na to, aby Wielka Brytania na skutek tych ostatnich faktów pozwoliła wyprowadzić się z równowagi. Dla Anglii istnieje tylko jedna kwestia, mianowicie czy nie dałoby się jeszcze podjąć jakiejś próby w sprawie załagodzenia tego nieszczęśliwego incydentu. Jeżeli uważnie przeczyta się polską deklarację, musi się dojść do przekonania, że rzeczywiste żądania sowieckie zostały zignorowane. Wobec tego nie można zrobić Moskwie zarzutu, iż negatywnie interpretuje deklarację polską. Gdyby Polacy wyrazili gotowość do ustępstw w zakresie żądań sowieckich, wówczas prawdopodobnie udało by się stworzyć lepszą podstawę dla przyszłego ukształtowania stosunku polsko-sowieckiego.

SZTOKHOLM, 21. 1. — Jak donosi brytyjska służba informacyjna, kilka dzienników angielskich reprezentuje pogląd, że byłoby pożądanym proklamowanie jakiegoś zawieszenia broni w tym niekorzystnym dla Aliantów stadium rozwiązania problemu polsko-sowieckiego. „Daily Te-

legraph” w związku z nową fazą konfliktu sowiecko-polskiego mówi o pełnej cierni tragicie zagadnienia polskiego. Jeżeli nie zmieni się osobowy skład polskiego rządu emigracyjnego, wówczas istnieją słabe widoki zlikwidowania raz na zawsze w jakikolwiek sposób nieustannych różnic ze Związkiem Sowieckim. Z drugiej strony nie da się zaprzeczyć, że

w razie ewentualnego przekształcenia polskiego rządu emigracyjnego, mogłoby powstać podejrzenie, iż rząd ten został utworzony pod naciskiem Związku Sowieckiego, żadne tego rodzaju gremium polskie nie rozporządzałoby jednak w takim wypadku minimum autorytetu, niezbędnego dla dalszego prowadzenia rokowań.

„News Chronicle” mówi o „katastrofalnej różnicy poglądów”, która będzie miała niesłychanie szkodliwy wpływ na solidarność Aliantów, zaś dyplomatyczny korespondent dziennika „Daily Mail” liczy się z możliwością, iż miarodajne czynniki angielskie zajmą publicznie stanowisko wobec konfliktu polsko-sowieckiego.

„Naprzód”. Obraz Alfreda Roloffa, wystawiony w Monachium

Ewakuacja San Juan Dalsze wstrząsy ziemi w Argentynie

BUENOS AIRES, 21. 1. — Argentyński prezydent, generał Ramirez zarządził, po dokładnym obejrzeniu, ewakuację San Juan i ogłosił miasto jako strefę wojskową. Pozostali przy życiu przewożeni są wozami ciężarowymi i koleją do najbliższych położonych miejscowości, szczególnie do Mendoza, gdzie już poczyniono wszystkie przygotowania na ich przyjęcie. Ogółem pogrzebano dotychczas 1500 trupów. Ocenia się, że jeszcze co najmniej 3000 trupów znajduje się pod gruzami. Uważa się przeto za możliwe, że władze każą całą miejscowość spalić, aby zapobiec epidemiom.

Położenie pozostałych przy życiu jest niezwykle ciężkie, gdyż nowe wstrząsy ziemi wywołują wśród nich ogólne niezapokojenie, a nastanie tropikalnej ulewy uniemożliwia im przebywanie w improwizowanym mieście namiotów.

BUENOS AIRES, 21. 1. — Dzięki niezamordowanej pracy drużyn uprzątających zdołano większość ulic na terenie San Juan uprzątnąć z gruzów. Częściowo naprawiono również przewody telefoniczne i telegraficzne, a nadto przywrócono prowizorycznie światło elektryczne.

W godzinach wieczornych prezydent generał Ramirez wygłosił w San Juan przemówienie do narodu argentyńskiego. Dał on wyraz swej zdecydowanej woli wyłączenia wszystkich swych sił do ulżenia doli nieszczęśliwych ofiar katastrofy. Rząd bez względu na wymogi finansowe szybko i zdecydowanie ma zamiar przeprowadzić dzieło odbudowy. Na zakończenie prezydent ogłosił kilkunastominutowe milczenie ku czci zabitych. W tym właśnie czasie odczuto ponowny wstrząs ziemi na terenie San Juan, który jednakowoż nie wyrządził żadnych szkód.

Głos dnia

Specjalny korespondent dziennika „Sunday Times” Hodson pisze w pewnym sprawozdaniu z Detroit, że obecnie w piątym roku wojny narody angielskie i amerykańskie stale jeszcze wzajemnie się nie rozumieją. Anglicy imaginują sobie wprawdzie jeszcze wciąż — tak czytamy m. i. w tym artykule — że Stany Zjednoczone są krajem przeważnie Anglo-Saskim, nie zgadza się to jednak z prawdą, Stany Zjednoczone są krajem obcym.

Na ten sam temat rozwdzi się Alistair Cooks z Nowego Jorku w dzienniku „Daily Sketch”. Pisze on, że rozmawiał z Anglikami, którzy co dopiero powrócili do Stanów Zjednoczonych z podróży do swojej ojczyzny. Wynik był bardzo deprymujący. Obecnie po czterech latach

wojny wciąż jeszcze sytuacja jest tego rodzaju że Anglicy i Amerykanie wstrząsają ramionami i nie rozumieją się wzajemnie, a co dopiero mówić o tym, żeby się mieli kochać. O istotnym koleżeństwie między angielskimi i amerykańskimi żołnierzami nie może być mowy. Najwyżej zauważyć można przyjaźń, trzymającą się w przyzwolonym dystansie.

Pomiędzy robotnikami angielskimi brak wszelkiego zainteresowania tym wszystkim, co się dzieje w Ameryce, a istnieje tylko urażona obojętność. Z drugiej strony barometr przyjaźni dla Anglii obniża się lub idzie w górę zależnie od wypadków: przyczyną tego jest głód w Indiach, przemówienie Churchilla lub też inne zdarzenia.

